

Patriarhal, guvernat de obiceiuri vechi, universul satului nu era rupt de lumea largă, exterioară. Aceasta pătrundea în sânul său, uneori în forme destul de brutale sau de străină. Armata și evenimentele militare constituiau astfel de ocazii.

În satul Băilești vedem urme ale războiului ruso-turc din 1828-1829, prin menționarea în recensământ a doi locuitori răniți. Având în vedere etnia lor „sârbă”, poate fi vorba de refugiați („băjenari”) veniți de la Sud de Dunăre.

După 1831 contactul cu viața militară capătă o altă formă palpabilă pentru locuitorii Țării Românești. Armata a fost reînființată, formându-se trei regimente. Pentru început erau recrutați bărbații necăsătoriți, unii doritori, alții nedoritori.

Pentru părinți, plecarea unuia din flăcău în armată însemna pierderea unor brațe de muncă, sau a unui îngrijitor (în cazul celor foarte bătrâni). Singura consolare era scutirea de dări, așa cum vedem notat în recensământ, tot pentru satul Băilești.

Serviciul militar, însă, putea însemna ceva mult mai grav. Bolile și decesele în rândul recruților nu erau neîntâlnite. Vedem un astfel de caz în plaiul Nucșoara – recrut lăsat la vatră, suferind de reumatism.

Pe de altă parte, autoritățile încercau să atragă populația și să încurajeze înscrierea de bună voie în armată. Într-una din gazetele vremii - Învățătorul Satului – era relatată povestea unui personaj fictiv – Pătru.

Pătru era un flăcău care făcuse serviciul și care, întors la casa părintească, reunit cu comunitatea în care a crescut, avea numai lucruri bune pe care să-i învețe pe săteni, lucruri învățate în armată. Este vorba atât de învățăminte morale, cât și practice. Printre acestea din urmă se număra talentul desenului. În fața vecinilor uimiți, Pătru schițează planul viitoarei sale case, în care avea să se mute după căsătorie... era o gospodărie pe care stăpânirea dorea s-o dea ca exemplu populației rurale.